

FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING

VERNIEUWT

Congresnotitie met besluitvoornemens

*Amsterdam,
16 januari 2013*

Stuurgroep FNV In Beweging

Inhoudsopgave

Vooraf

- (1) Inleiding, doel en fasering
- (2) Grondslag en kader voor FNV In Beweging
- (3) Merk en positionering
- (4) Organisatie & besturing
- (5) Taken FNV-vereniging
- (6) Pilots strategische ontwikkeling sectoren
- (7) Sectoren en netwerken
- (8) Organisatie rechtstreeks aangesloten sectoren
- (9) Vernieuwing belangenbehartiging en dienstverlening
- (10) Financiële afspraken, inclusief werkwijze fondsen
- (11) Toetredingscriteria
- (12) Veranderplan, flankerend beleid

Vooraf

Dichtbij morgen

Met deze notitie zetten we een volgende stap in een ambitieus proces naar *FNV In Beweging*. Ambitieuze omdat we onze bestaande kracht nog sterker inzetten. En daar vernieuwende elementen aan toevoegen. Afgestemd op de nieuwe realiteit in Nederland en in de wereld. Een realiteit waarin gewoon goed werk nog steeds geen vanzelfsprekendheid is. Terwijl volgens ons ieder mens de kans verdient om zijn of haar talenten te ontwikkelen, binnen het werk en daarbuiten. Alleen èn samen met anderen.

Macht effectief inzetten

Vanuit ons basisprincipe van solidariteit zijn we een nieuwe weg ingeslagen. Waarbij we kijken hoe we de macht van bijna 1,2 miljoen leden zo effectief mogelijk kunnen inzetten. Primair in het belang van onze leden, maar ook in het belang van een betere samenleving. Daarvoor willen we onze aantrekkingskracht verder vergroten en uitbreiden: naar alle mensen die wij vertegenwoordigen, zij die werken, willen werken of hebben gewerkt... jong, oud, met een vast of flexibel dienstverband of als ZZP'er.

Dichtbij leden én dichtbij de macht

Hoe we het doen? Door dichtbij te zijn. Dichtbij onze leden én dichtbij de macht. Daarom vormen we onze vakbeweging om naar een beweging van slagvaardige sectoren die herkenbaar zijn voor de mensen binnen beroepssectoren. Sectoren met een sterke eigen kracht, maar die ook kunnen terugvallen op de gezamenlijke macht. En die macht willen we brengen waar de andere machten zijn. Dus niet meer alleen in Den Haag, maar ook in Brussel én zeker lokaal, nu gemeenten steeds meer te zeggen hebben over werk en inkomen van onze leden.

Leden versterken

Met toenemende kracht zijn wij er met en voor leden in bedrijven & instellingen. De werkvloer is ons eerste werkterrein. Want in deze hele beweging staan onze leden centraal. Zij vormen de echte macht, en daarom willen wij hen versterken. Via collectieve en individuele belangenbehartiging – met methoden die passen bij deze tijd. En door hen aan de basis te versterken in het vakbondswerk. Maar ook willen we de leden meer macht geven binnen hun eigen vakbeweging. Bijvoorbeeld door het ledenparlement een belangrijke rol te geven naast de bestuurders in sectoren en het algemeen en dagelijks bestuur.

Verdere concretisering

We zijn ons ervan bewust dat de ambities groot zijn en de gekozen planning ambitieus is. Maar we geloven erin dat we stap voor stap samen deze historische beweging kunnen maken. Deze notitie geeft daaraan een belangrijke verdere concretisering. We maken nú samen de vakbeweging van morgen. Altijd in Beweging.

1. Inleiding, doel en fasering

De FNV is In Beweging. Na een enerverende periode waarin de bonden en de vakcentrale gesproken hebben over de wijze van belangenbehartiging zowel in bedrijven en instellingen als landelijk in sectoren en richting overheden staat de FNV aan de vooravond van een ingrijpende heroriëntatie.

het federatiebestuur legt hierbij op voorstel van de stuurgroep aan het congres van 17 april 2013 en 14 en 15 mei 2013 ter besluitvorming voor een voorstel voor de statuten van FNV In Beweging. Kern daarvan is de organisatie en belangenbehartiging in bedrijven en instellingen en in de sectoren. Die vormen de basis van een sterke FNV-vereniging. Een FNV Vereniging die overlegt waar mogelijk, strijdt waar nodig en altijd resultaatgericht is. In Nederland, lokaal, regionaal of nationaal, maar ook in Europa en internationaal.

In de statuten is de vernieuwing terug te vinden. De stuurgroep heeft er voor gekozen de statuten in deze fase centraal te stellen, omdat daarin 'het fundament' van FNV In Beweging wordt vastgelegd.

Vanzelfsprekend is er echter meer nodig om FNV In Beweging verder in te vullen. Vandaar dat de statuten vergezeld gaan van deze toelichtende notitie met bijlagen. De nu voorliggende congresnotitie biedt, tezamen met de conceptstatuten, het voorstel van stuurgroep en federatiebestuur voor de besluitvoornemens. Voor een goed begrip van de voorstellen is het van belang de fasering in het traject naar de volledige inrichting en werkwijze van FNV In Beweging voor ogen te houden.

I. Voorbereidende fase: heden – 16 april 2013:

Deze fase dient ertoe te leiden dat FNV In Beweging van start kan gaan, hetgeen betekent:

- ✓ Besluitvorming over de statuten van FNV In Beweging door de achterban
- ✓ de indeling in sectoren is vastgesteld;
- ✓ voorbereiding van verkiezing van het ledenparlement;
- ✓ voorbereiding van de verkiezing de nieuwe voorzitter;

De drie grote bonden en FNV Vakcentrale bereiden in deze fase een verdergaande samenwerking voor. De eerste stappen van dat plan worden voorbereid en uitgevoerd met betrokkenheid van Ondernemingsraden en vakbond.

II. Congres 17 april 2013:

- ✓ Vaststellen nieuwe statuten FNV (door klein congres)
- ✓ de statuten van FNV In Beweging zijn notarieel vastgelegd (en daarmee van toepassing);
- ✓ Op basis van de nieuwe statuten kunnen de verkiezingen voor het Ledenparlement en de voorzitter plaatsvinden
- ✓ voorbereiding van verkiezingen van het nieuwe algemeen en dagelijks bestuur

III. Congres 14 en 15 mei 2013

Het tweedaagse congres is enerzijds een afsluiting en verantwoording voor de afgelopen congresperiode. Anderzijds is het de start van de vernieuwde FNV.

- ✓ installatie van het ledenparlement;
- ✓ installatie van de rechtstreeks door de leden gekozen nieuwe voorzitter;
- ✓ benoeming van het nieuwe algemeen en dagelijks bestuur door het ledenparlement;
- ✓ vaststelling van reglementen als uitwerking van de statuten;
- ✓ mandaatregeling direct aangesloten bonden.
- ✓ presentatie van drie vakbondsprojecten: nog nader in te vullen

IV. Startfase: 16 mei 2013 – 31 december 2014

In deze fase wordt de beoogde werkwijze van de organen (ledenparlement, algemeen / dagelijks bestuur en auditcommissie) in de praktijk uitgevoerd. Eventuele kinderziektes worden verzameld en kunnen leiden tot voorstellen voor aanpassing.

In deze fase wordt ook de verdere inrichting van het rechtstreekse (ongedeelde) deel van de FNV-vereniging uitgewerkt vanuit de afzonderlijke organisaties, vindt nadere inrichting van de sectoren plaats en wordt de samenvoeging en wijziging van de werkorganisaties voorbereid. Dit laatste met betrokkenheid van de medezeggenschap van Ondernemingsraden en vakbond. Naar buiten toe wordt het nieuwe gezicht verder vorm gegeven en wordt het merk (zie hierna) geladen. Ook worden netwerken in staat gesteld zich verder te ontwikkelen en bij te dragen aan de vakbondsdoelen. Om lokaal en regionaal (inclusief grensregio's met hun specifieke vraagstukken) tegenmacht te kunnen organiseren worden vakbondshuizen ingericht. De relatie tussen centraal overleg en de decentrale CAO tafels wordt verder verstevigd. Een relatie met centrale campagne thema's wordt gelegd.

En vanzelfsprekend wordt in deze periode gewoon goed vakbondswerk geleverd.

De fase eindigt met de formele overdracht van zeggenschap over de rechtstreeks aangesloten sectoren aan de FNV-vereniging en de formele herinrichting van de organisatie van ieder van de betrokken grote bonden en de Vakcentrale / FNV-vereniging.

V. Ontwikkel- en evaluatiefase: 1 januari 2015 – voorjaar 2017

De winst van de vernieuwende vakbeweging moet nu duidelijk zichtbaar zijn en energie geven om door te pakken. De organisatie, gedeeld en ongedeeld, gaat zich nu verder 'zetten'. Samenwerking door alle organisatiedelen heen wordt zichtbaar. Een grondige evaluatie moet aangeven waar het goed gaat en wat beter kan. Vervolgacties worden ondernomen.

Besluit

Geen besluit gevraagd.

2. Grondslag en kader voor FNV In Beweging

Grondslagen en leidende principes voor FNV In Beweging zijn vastgelegd in de notitie bestaansrecht & leidende principes van 22 oktober jl. (beschikbaar op de site www.fnvinbeweging.nl onder *perspectief 2015*).

Daaruit vloeit voort de *missie* van FNV In Beweging: FNV In Beweging is de grootste vakorganisatie voor werkend Nederland. Wij komen op voor de leden die werken, willen werken of gewerkt hebben en maken ons elke dag sterk voor een rechtvaardige en solidaire verdeling van werk, welvaart, welzijn en macht. FNV In Beweging wil Gewoon Goed Werk en een goed inkomen voor iedereen. Wij steunen en faciliteren leden om zich zelf zo goed mogelijk te ontwikkelen.

Wij zijn georganiseerd in krachtige sectoren op de werkvloer zodat de vakbeweging sterk is aan de basis. Wij hebben positie aan de basis, maar ook lokaal, regionaal, nationaal en internationaal. FNV In Beweging overlegt waar mogelijk en komt in actie waar nodig.

Nader bekeken wordt hoe het eerste werkplan voor FNV In Beweging tot stand moet komen en wanneer dat aan het Ledenparlement wordt voorgelegd.

Besluit

Het congres wordt gevraagd in te stemmen met deze missie.

3. Merk en positionering

Tot nu toe werd gesproken over 'de nieuwe vakbeweging' als werktitel. De stuurgroep stelt vast dat de vernieuwing niet komt uit het gebruik van de term 'nieuw' in de naam. Veel belangrijker is het vergroten van de herkenbaarheid en zichtbaarheid. Dat doen we door communicatie en door de 'lading' van ons merk: waarom we bestaan, wat we willen bereiken, hoe we dat doen.

Gezien de hoge naamsbekendheid van de FNV stelt de stuurgroep voor de naam FNV te handhaven en gedurende het verandertraject de term FNV In Beweging te hanteren, als onderscheid ten opzichte van de bestaande FNV. Verder wordt voorgesteld de naam FNV wel opnieuw te 'laden'. Alleen in een situatie dat (grote) groepen van nieuwe leden de naam FNV als belemmering zouden ervaren is het te overwegen de naam te wijzigen. Dat is nu niet aan de orde.

De volgende merkstructuur wordt voorgesteld (zie volgende pagina). Daarbij is gezocht naar de balans tussen ruimte voor autonomie en eigenheid, die toekomstige sectoren vragen en de kracht van de eenheid van het bovensectoraal te hanteren merk. Net zo belangrijk is het vergroten van de herkenbaarheid en zichtbaarheid. Dat doen we door communicatie en door de 'lading' van ons merk: waarom we bestaan, wat we willen bereiken, hoe we dat doen.

Merkwaarden

De FNV In Beweging is als organisatie en als merk een belangrijke partij voor de leden, de eigen medewerkers, werkgevers, overheid, politieke partijen etc. Merkwaarden zijn een aantal kernwoorden die aangeven wat het merk uniek en relevant maakt voor deze groepen.

Aan de stuurgroep FNV In Beweging wordt de opdracht gegeven voor het klein congres in April 2013 met een voorstel te komen voor merkwaarden, die zijn afgeleid van de missie van FNV In Beweging.

Besluit:

Het congres wordt gevraagd in te stemmen met:

- voortzetten gebruik van de naam FNV;
- daarbij het gehanteerde model te gebruiken.

<p>1. Primaire merk <i>(kun je lid van worden)</i></p> <p>FNV</p>	<p>2. Secundaire merken <i>(kun je aan deelnemen)</i></p> <p>Bijvoorbeeld: Belastingsservice FNV Community FNV</p> <p>Netwerk vrouwen FNV Netwerk jongeren FNV Netwerk senioren FNV</p> <p>Lokaal FNV Mondiaal FNV</p>
<p>4. Separate merken</p> <p>Bijvoorbeeld: Bureau Beroepsziekten Wetenschappelijk Bureau de Burcht</p>	<p>3. Gerelateerde merken <i>(kun je lid van worden)</i></p> <p>Bijvoorbeeld: FNV Bouw FNV Horeca FNV Mooi FNV Metaal FNV Zorg FNV Sport</p> <p>FNV Uitkeringsgerechtigden FNV Senior FNV Jong FNV Zelfstandigen</p> <p>AOb aangesloten bij de FNV NVJ aangesloten bij de FNV NPB</p> <p>(nb: in dit kwadrant is het dus aan de desbetreffende gerelateerde organisatie om de verbondenheid met de FNV al of niet, en naar eigen wens, expliciet tot uitdrukking te brengen).</p>

NB: De vlakken in de tabel dienen vanaf de linkerbovenhoek met de klok mee gelezen te worden

4. Organisatie & besturing

Voor organisatie en besturing is de desbetreffende notitie van 22 oktober jl. (beschikbaar op www.fnvinbeweging.nl onder *perspectief 2015*) het uitgangspunt. Met name deze notitie heeft zijn weerslag in de statuten gevonden. Voor de gekozen uitwerking wordt verwezen naar de concept statuten en de toelichting daarop.

In beginsel zijn alle leden van de FNV-vereniging gebonden aan de statuten, de reglementen en de besluiten (van organen) van de FNV-vereniging. Alhoewel Nautilus International als zodanig een zelfstandig vereniging (naar Nederlands recht) is, is zij in sterke mate verbonden met de Engelse vakbond Nautilus International. Met name ten aanzien van besluiten van de FNV-vereniging kan de voormelde verbondenheid ertoe leiden dat (de Nederlandse) Nautilus International mogelijk niet (zonder medewerking) zou kunnen voldoen aan een besluit van (een orgaan van) de FNV-vereniging. Teneinde te voorkomen dat een dergelijke situatie zich voordoet, is het van belang dat hier in het besluitvormingsproces van de organen van de FNV-vereniging rekening mee wordt gehouden. De vraag in welke gevallen een dergelijke situatie zich voordoet, zal in grote mate afhangen van de concrete omstandigheden. Omdat als gevolg hiervan een passende statutaire bepaling niet eenvoudig te formuleren is en bovendien statutaire bepalingen minder gemakkelijk te wijzigen/actualiseren zijn, zullen in dit verband (onder meer) richtlijnen worden vastgelegd in de reglementen van de betrokken organen van de FNV-vereniging

Besluit

Het congres wordt gevraagd in te stemmen met:

- de nieuwe statuten van de FNV-vereniging;
- kennis te nemen van de toelichting op deze statuten.

5. Taken FNV-vereniging

De stuurgroep stelt voor de volgende benaderingswijze te hanteren: een onderscheid in centrale koepeltaken en overige taken, als volgt:

- A. Taken FNV-vereniging voor alle sectoren:
 - I. Kernpakket (gefinancierd uit de reguliere afdracht);
 - II. Aanvullend pakket (buiten afdracht gefinancierd door sectoren/bonden, samenwerkingspartners, eigen inkomsten en/of subsidiënten)
- B. Taken FNV-vereniging voor een deel van de sectoren (zelfstandig en/of direct aangesloten), additioneel te financieren;
- C. Taken FNV-vereniging voor de direct aangesloten sectoren (het ongedeelde deel), door betrokken sectoren te financieren.

Opbrengsten en kosten van ieder van deze categorieën afzonderlijk dienen op betrouwbare wijze te worden geregistreerd. De mate van betrouwbaarheid van de vastlegging van deze kosten dient onderwerp van jaarlijkse controle door de extern accountant te zijn.

A. Taken FNV-vereniging voor alle sectoren

Ten behoeve van alle sectoren vervult de nieuwe koepel de volgende centrale taken. Dit zijn de taken die primair bekostigd worden uit de voor de komende jaren vastgelegde afdracht van € 12,31 per lid (*afdracht in 2013 conform indexatie*) en deels door extra bijdragen van sectoren/bonden en derden. Met deze afdracht kunnen de huidige activiteiten van de Vakcentrale FNV beter uitgevoerd worden. Alle sectoren worden bij die activiteiten betrokken. Tevens worden de (nieuwe) verenigingsactiviteiten (bestuur, ledenparlement, referendum) en voor een deel bestaande en nieuwe netwerken gefinancierd uit deze afdracht.

Ad I.: Kernpakket

Ten behoeve van alle sectoren worden binnen de vastgestelde afdracht de volgende centrale koepeltaken – afgestemd op de actuele prioriteiten – in elke samenstelling en context van FNV In Beweging uitgevoerd.

1. sectoroverstijgende belangenbehartiging werk & inkomen (beleid en lobby):
 - a. nationaal: de lobby, beleidsbeïnvloeding en aansturing van decentrale ontwikkelingen die plaatsvindt in nationale organen, zoals de Stichting van de Arbeid, Rijksoverheid, Parlement, SER, VNG, en in samenhang daarmee de arbeidsvoorwaardencoördinatie en direct overleg met andere vakcentrales, werkgeversorganisaties en maatschappelijke organisaties. Tevens sectoroverstijgende arbeidsvoorwaarden en CAO coördinatie.
 - b. Europees/internationaal: vertegenwoordiging en belangenbehartiging via EVV, IVV, ILO, etc.
 - c. regionaal/lokaal: beïnvloeding van gemeentelijke overheid en provinciale overheid, ondersteuning van vertegenwoordiging in RPA's, KvK, provinciale SER'en, Grensregio's en grensarbeid, Ontslagadviescommissies etc.

NB: in deze opsomming is de logica gevolgd van de plekken waar de lobby, beleidsbeïnvloeding en aansturing zijn beslag moet krijgen. Inhoudelijk gaat het om de kern van de activiteiten die de vakcentrale nu namens alle aangesloten bonden uitvoert. Dat wil zeggen: collectieve, bovensectorale belangenbehartiging voor zowel werknemers als ZZP'ers en uitkeringsgerechtigden op terreinen als de arbeidsvoorwaarden, arbeidsrecht, sociale zekerheid, werkgelegenheid, arbeidsomstandigheden en pensioenen.

2. ondersteuning dienstverlening aan (potentiële) leden: belastingsservice, pre-sectorale schoolvoorlichting;
3. ondersteuning van de gezamenlijke sectoren: gezamenlijke acties, gezamenlijke campagnes, CAO databank, toegepast (markt)onderzoek;
4. marketing & communicatie van de gezamenlijkheid: persvoorlichting, centrale voorziening publieksvoorlichting, online/site/portal, merkenmanagement, gezamenlijke M&C-projecten;
5. kennis- en strategieontwikkeling gezamenlijkheid: positionering, (coördinatie van) concepten voor belangenbehartiging, ontwikkeling van diensten, research, marktonderzoek, etc. Ook het ontwikkelen van de kennis die nodig is voor het initiëren van nieuwe netwerken hoort hierbij, naast het faciliteren van die netwerken in de startfase;
6. inhoudelijk en organisatorisch secretariaat: algemeen bestuur, dagelijks bestuur, ledenparlement, auditcommissie, transitieraad, lidmaatschappen (inter-)nationale koepels, jaarlijkse ledenraadpleging.

Ad II: Aanvullend pakket FNV-vereniging voor alle sectoren:

Toevoegen aan de centrale koepeltaken indien de organisatiekosten buiten de afdracht (in 2013 € 12,31) gefinancierd worden door sectoren/bonden en/of samenwerkingspartners en/of subsidiënten:

(1) bestaande taken bij Vakcentrale:

- extra rechten lidmaatschap: verzekeringscollectiviteiten (ziektekosten/Menzis, aansprakelijkheid), kortingsaanbiedingen (huidig FNV Voordeel);
- wetenschappelijk onderzoek: bij voorkeur in de context van De Burcht;
- Internationale solidariteit: FNV Mondiaal (subsidie Ontwikkelingssamenwerking en bonden);

De activiteiten voor Menzis worden gefinancierd via de Collectiviteit zelf. FNV Voordeel is bijna kostenneutraal, waarbij gestreefd wordt de kosten naar nul terug te brengen. Het Wetenschappelijk Bureau wordt gefinancierd uit een aparte bijdrage. De bijdrage aan FNV Mondiaal is facultatief (Er is een FR-besluit dat alle bonden 0,7% van de contributie inzetten voor internationale Solidariteit).

Onderstaande opties zijn nieuwe taken, en vragen om nieuwe financiële afspraken, voor zover de afdracht aan de FNV-vereniging daar niet aan tegemoet komt.

- ondersteuning van het onderhouden van netwerken: uitgangspunt is dat het onderhoud van netwerken bij de sectoren ligt. Dat kan bijvoorbeeld gelden voor jongeren, senioren, uitkeringsgerechtigden, ZZP'ers, waarvoor ook sectoren bestaan. De organisatie en financiering van de ondersteuning dient nadrukkelijk te worden vastgesteld in afstemming met de eventuele bestaande verenigingen van deze doelgroepen. Maar ook andere opties zijn mogelijk, zoals netwerken voor flexwerkers, roze, migranten ('wereldburger'), vrouwen.

(2) bij bonden bestaande taken:

- dienstverlening aan (potentiële) leden: loopbaanbegeleiding, van-werk-naar-werk-begeleiding;
- ondersteuning van de gezamenlijke sectoren: bijvoorbeeld (kader)scholing.

Over deze taken wordt jaarlijks verantwoording afgelegd .

B. Taken FNV-vereniging voor een deel van de zelfstandige en/of direct aangesloten sectoren

De financiering van deze taken berust op aparte afspraken van de koepel met de sectoren die gebruik willen maken van deze diensten:

- ondersteuning samenwerking sectoreenheden: gezamenlijke acties, gezamenlijke campagnes, gezamenlijke projecten, (kader)scholing, toegepast onderzoek, e.d.
- ondersteuning/uitvoering sectorale lobby: lokaal, regionaal, nationaal en/of internationaal;
- dienstverlening aan (potentiële) leden: (bovensectorale) loopbaanbegeleiding, van-werk-naar-werk-begeleiding; Bureau Beroepsziekten (BBZ)
- Opzetten en in stand houden van vakbondshuizen voor regionale samenwerking: bezien zal nog moeten worden welke sectoren gebruik willen maken van de faciliteiten van de vakbondshuizen.
- CAO ondersteuning: het betreft hier de deskundige ondersteuning van CAO-onderhandelaars bij het uitvoeren van hun werk.

C. Taken FNV-vereniging voor de **de direct aangesloten sectoren (uiterlijk gerealiseerd per 2015)**

Ten behoeve van de direct aangesloten sectoren (voorheen AKF, BG, Bouw) vervult de nieuwe koepel de volgende rollen/taken (nader aan te vullen op basis van verdere uitwerking koepelorganisatie). De financiering ervan berust op de contributies van de direct aangesloten leden. Bij de keuzes voor de organisatie van onderstaande taken spelen op diverse manieren vraagstukken mee over de schaal: wat is de gewenste schaalgrootte en wat is het meest efficiënt en effectief.

- faciliteren strategieontwikkeling door sectoren: positionering, concepten belangenbehartiging, identificeren en verzilveren van ledenpotentieel in sector, etc.;
- ondersteunen collectieve belangenbehartiging;
- individuele (rechts)bijstand;faciliteiten samenwerking sectoren m.b.t. marketing & communicatie: persvoorlichting, centrale voorziening publieksvoorlichting, online/site/portal, merkenmanagement, gezamenlijke M&C-projecten;
- ondersteunende processen: ledenadministratie, P&O, Financiën & Control, ICT, facilitaire dienst, administratie, etc.;
- algemene verenigingsactiviteiten voortkomend uit AKF, BG, Bouw. Situeren in vakbondshuizen.
- ondersteuning samenwerking sectoreenheden: gezamenlijke acties, gezamenlijke campagnes, gezamenlijke projecten,(kader)scholing, toegepast onderzoek, e.d..

Besluit

Het congres wordt gevraagd in te stemmen met de Centrale Verenigingstaken:

- kernpakket;
- aanvullend pakket;
- faciliteren samenwerking (deel van)bonden;
- ondersteuning direct aangesloten sectoren.

6. Pilots strategische ontwikkeling sectoren

In opdracht van de stuurgroep is geïdentificeerd wat mogelijke investeringsgebieden voor FNV In Beweging zouden kunnen zijn. Dan gaat het niet alleen over de lage organisatiegraad, maar ook bijvoorbeeld over gebrekkige samenwerking tussen bonden, gebrek aan dienstenaanbod of sectoren waar dubbel werk wordt gedaan.

In onderstaande tabel is een eerste inventarisatie van mogelijke samenwerkings- en vernieuwingsprojecten opgenomen. Op sommige van die projecten wordt al actie ondernomen (zie kolom bestaand).

Naam	Bestaand	Herkenbaarheid	Regionaal	Sectoraal	Internationaal	Bonden
Openbaar vervoer		X		X		BG/AKF
Schoonmaak	X	X		X		BG
ICT		X		X		BG/AKF/KIEM
Bouwkolom		X		X		Bouw/BG
Post		X		X		AKF/BG
Eemshaven	X	X	X	X		BG/Bouw
Domestic Workers	x	X		X		BG
Schiphol	X	X	X		X	Alle
Railinfra		X		X		BG/Bouw
Zeeuws-Vlaanderen			X			Alle
Glastuinbouw	X	X	X	X		BG
Rot. Haven	X	X	X	X	X	BG
Tata		X	X	X		BG
Bloemenveiling/Bloemenkolom		X	X	X		BG
Maasvlakte		X	X	X	X	BG/Bouw
Afvalverwerking		X		X		BG/AKF
G4S Security		X		X	X	BG/AKF
ISS Schoonmaak		X		X	X	BG
Avia Partner					X	BG
Onderwijs		X		X		AKF/AoB
Spoor	X	X		X		AKF/BG/Bouw
Sport						Sport e.a.

Bij het instellen van pilots wordt aangesloten bij hetgeen reeds binnen VC en bonden is ontwikkeld en inmiddels al loopt.

De stuurgroep stelt voor tenminste de bestaande initiatieven bij Schiphol en in de Bouwkolom met kracht door te zetten. En daarnaast pilots voor jongeren en ZZP'ers uit te werken. Verder beveelt de stuurgroep aan om in het voorjaar de mogelijkheid van een pilot op de Maasvlakte en op het gebied van Sport te bespreken.

Voor elk initiatief geldt dat een projectplan wordt opgesteld en dat in overleg met betrokken bonden een projectleider wordt aangesteld.

Besluit

Het congres hoeft hier geen specifiek besluit over te nemen.

7. Sectoren en netwerken

Sectoren

Een belangrijk element van het veranderproces waarin de FNV zit is het herdefiniëren van de sectoren, ook wel aangeduid als 'sectoralisatie'.

Sectoralisatie zal een belangrijk instrument moeten zijn om de herkenbaarheid voor leden te vergroten en om dichter bij de leden te komen.

De stuurgroep herhaalt de eerder gemaakte afspraak dat alle bonden vóór 1 april 2013 kenbaar maken welke sectoren zij zullen hanteren. Dan zal ook blijken of een aanvullend plan van aanpak met tijdpad moet worden opgesteld voor het oplossen van mogelijk overlappende sectorale gebieden.

Hierbij zijn de volgende voornemens:

FNV Bondgenoten denkt aan de volgende sectoren (ligt ter besluitvorming voor op de bondsraad van 1 februari a.s.):

- Diensten (inclusief facilitair);
- Handel;
- Industrie (inclusief agrarisch);
- Metaal;
- Uitkeringsgerechtigden en ouderen;
- Vervoer.

ABVAKABO FNV denkt aan:

- Overheid;
- Semi-overheid;
- Zorg en welzijn;
- Senioren;
- Uitkeringsgerechtigden.

FNV Bouw denkt aan:

- Bouw(kolom);
- Woondiensten;
- Senioren.

Netwerken

Ook van het vernieuwen, herschikken en opstarten van netwerken in FNV In Beweging wordt veel verwacht. Het gaat dan om netwerken van specifieke groepen leden, netwerken op thema en voor netwerken van leden die zich bezighouden met lokale en regionale vakbondsactiviteiten.

Voor sommige doelgroepen geldt dat die als sector zijn georganiseerd, maar ook als netwerk. Dat geldt in ieder geval voor Senioren, Jongeren, ZZP'ers en Uitkeringsgerechtigden. Ontwikkeling van deze netwerken zal in afstemming met de betreffende sector plaatsvinden.

Daarnaast zijn er netwerken denkbaar als Lokaal, Vrouwen, Roze of Migranten. Voor Senioren en Lokale netwerken zijn inmiddels bijzondere initiatieven gestart.

De stuurgroep stelt voor in het voorjaar de opdracht te geven om werkplannen te ontwikkelen voor nader te benoemen netwerken. Daarbij zouden de bestaande activiteiten binnen de vakbeweging op de werkterreinen van andere (bestaande en nieuwe) netwerken geborgd moeten worden en voortgezet moeten worden in nieuw op te zetten netwerken.

Bij het opstellen van die plannen gelden als attentiepunten:

- het in kaart brengen van de potentie van de nieuwe netwerken en het zodanig inrichten van de netwerken, dat deze potentie zoveel mogelijk kan worden waargemaakt;
- het borgen van de positie van de netwerken door deelname aan het ledenparlement (waarnemingsstatus zonder daar formeel lid van te zijn) en door aandacht voor de netwerken in jaarplannen van de FNV-vereniging en de sectoren;
- bestaande netwerken worden financieel en in menskracht in beginsel vanuit de vastgestelde afdracht aan de koepelorganisatie gefaciliteerd. Voor nieuwe netwerken zal dat deels uit de afdracht aan de FNV-vereniging plaatsvinden en deel zal er financiering van de bonden/sectoren moeten komen. Dit met inachtneming van een overgangperiode en met aandacht voor de bijdrage aan het functioneren van netwerken vanuit sectoren.

Lokaal

Steeds meer activiteiten op het gebied van sociale zekerheid, arbeidsvoorziening en zorg worden gedecentraliseerd naar de gemeenten. Tevens worden de werkpleinen van UWV, waar ook gemeenten, sectoren en uitzendbureaus op zijn aangesloten, geconcentreerd op ruim 30 plaatsen.

Ook de afstemming tussen MBO en arbeidsmarkt vindt deels plaats in de regio.

Als grootste belangenbehartiging op het gebied van werk en inkomen van werkenden en senioren dient de belangenbehartiging van de FNV nog meer plaats te vinden op het lokale en regionale niveau.

Opzet is om de lokale en regionale aanwezigheid van de FNV te versterken, waarbij de aanwezigheid van de huidige FNV en bonden op lokaal en regionaal niveau wordt geïntegreerd.

Speciale aandacht zal daarbij worden besteed aan de bijzondere behoeften aan grensoverschrijdende samenwerking en belangenbehartiging in grensregio's.

Het gaat er om te komen tot optimale individuele en collectieve belangenbehartiging, dichtbij op lokaal en (inter)regionaal niveau, en een grotere zichtbaarheid bij lokale politiek, werkgevers, scholen. Doel is ook de zichtbaarheid voor en aantrekkingskracht op werkenden, uitkeringsgerechtigden en senioren te vergroten.

Internationaal

De stuurgroep onderschrijft het grote belang van internationaal vakbondswerk en ziet belangrijke aanknopingspunten voor het werk van FNV In Beweging. Het gaat dan vooral over:

- het vastleggen van het belang van Europese en internationale aspecten in statuten en organisatie beschrijvingen;

- het rekening houden met de Europese en internationale aspecten in het dagelijkse vakbondswerk en waar nodig proactief handelen op die aspecten, als ook het leggen van verbindingen met internationaal vakbondsorganisaties;
- de informatievoorziening en communicatie over Europese en internationale ontwikkelingen en het werk van de Europese en internationale vakbeweging;
- scholing en opleiding;
- versterking van het Europese en internationale netwerk en het investeren in de sociale dialoog over de landsgrenzen heen.

Op termijn moet dat ertoe leiden dat Europese en internationale aspecten, net als lokale en regionale aspecten, in de werkplannen aan de basis geïntegreerd worden.

Besluit

Het congres wordt gevraagd in te stemmen met:

- sectoren als de basis van het vakbondswerk;
- institutionaliseren van netwerken over de sectoren heen, waaronder in ieder geval, ZZP'ers, Senioren, uitkeringsgerechtigden, flex, lokaal en vrouwen;
- integreren van Europees en internationaal werk in de collectieve belangenbehartiging.

8. Organisatie rechtstreeks aangesloten sectoren

De financiële en organisatorische kaders van de rechtsreeks aangesloten sectoren en een nader plan van aanpak over de organisatie en inrichting daarvan worden uitgewerkt.

Besluit

Er wordt geen besluit gevraagd.

9. Vernieuwing belangenbehartiging en dienstverlening

Binnen de FNV en aangesloten bonden is in de loop der jaren veel onderzoek gedaan naar de kwaliteit en waardering van de belangenbehartiging en dienstverlening binnen FNV In Beweging. Op basis daarvan kan gewerkt worden aan mogelijkheden tot vernieuwing en ook verbetering van bestaande dienstverlening en belangenbehartiging. Onderzoek onder leden geeft aan dat CAO, belangenbehartiging, juridisch advies bij conflicten en maatschappelijke vertegenwoordiging de bekendste en meest gewaardeerde diensten zijn.

De waardering van de leden is redelijk tot goed, maar zou beter kunnen en moeten. Tevens is de bekendheid en herkenbaarheid van diensten en belangenbehartiging lager dan gewenst is.

Belangrijke wens van leden is dat de persoonlijke benadering en zichtbaarheid op de werkvloer verbeteren.

Niet leden geven aan:

- nooit over lidmaatschap te hebben nagedacht.
- al een rechtsbijstandverzekering te hebben.
- de voordelen van CAO en maatschappelijke invloed toch wel te krijgen.
- mond tot mondreclame is zeer belangrijk voor jongeren.

De Stuurgroep stelt dan ook voor, in aanvulling op bestaande activiteiten, in te zetten op:

- vergroting van de herkenbaarheid van de bestaande dienstverlening en belangenbehartiging;
- uitbouw van vormen van activerend vakbondswerk, zoals organiseren en vakbondswerk op de werkvloer;
- verdere kwaliteitsverbetering, met name op het terrein van individuele belangenbehartiging en ledenservice;
- ontwikkelen van een pakket van aanvullende rechtsbijstand, bovenop de individuele belangenbehartiging die nu reeds wordt geboden;
- vergroting van de aantrekkingskracht op niet leden door te onderzoeken of een aanvullende ledenverzekering voor het werkloosheidsrisico (bovenop de bestaande WW) mogelijk is;
- onderzoek naar uitbreiding van de loopbaanondersteuning.

Per onderdeel wordt vooraf een plan van aanpak opgesteld, waarin o.a. de meer specifiek geformuleerde doelstelling per onderdeel zijn geformuleerd en de wijze waarop e.e.a. wordt gerealiseerd.

Besluit

Het congres wordt gevraagd in te stemmen met:

- activiteiten die leiden tot vergroting van de herkenbaarheid van bestaande dienstverlening en belangenbehartiging;
- uitbouw van vormen van activerend vakbondswerk;
- kwaliteitsverbetering en ontwikkelen van aanvullende rechtsbijstand;
- onderzoek naar mogelijkheden tot aanvullende ledenverzekering voor werkloosheidsrisico en uitbreiding van loopbaanondersteuning.

10. Financiële afspraken, inclusief werkwijze fondsen

De financiële afspraken binnen de FNV-vereniging liggen voor een groot deel in het verlengde van de afspraken zoals die thans binnen de FNV van toepassing zijn.

Contributie

Voor de contributie afdracht ten behoeve van de FNV-vereniging geldt een nominale afdracht (een vast bedrag) per lid ter dekking van de kosten van de koepelorganisatie en ter financiering van de onderscheiden fondsen (die worden hierna toegelicht). Afgesproken is dat voor de jaren 2013 t/m 2017 het totaal van deze afdracht, die nu bestaat uit een afdracht voor de kosten van de Vakcentrale FNV en een afdracht voor het weerstandsfonds, vast staat op het niveau van 2012¹. Deze afdracht kan alleen geïndexeerd worden. Hiervoor wordt de huidige indexatiesystematiek gehanteerd, zijnde:

- 60% index lonen;
- 40% index gezinsconsumptie.

Referentieperiode is augustus-augustus

(nb: deze indexatiewijze wordt ook voor de andere fondsen gebruikt)

¹ Het gaat hier om de hoogte, zoals is besloten in de Federatieraad van 19 juni 2012. Voor leden bedraagt dit in 2013 € 12,31 per jaar per lid en voor actieleiden in 2013 € 6,16 per jaar lid.

In de periode 2013 – 2017 geldt dat wijziging van de afdracht, alleen mogelijk is indien het ledenparlement hiertoe **unaniem besluit**; hierbij geldt dus duidelijk niet het principe van meerderheid van besluit of andere afgesproken besluitvormingsmogelijkheden binnen het ledenparlement. Vanaf 2018 geldt dat een besluit tot wijziging van de afdracht een tweederde meerderheid van het Ledenparlement vraagt. Sectoren of daaraan gelijkgestelde eenheden voor wie de verhoging te bezwaarlijk is kunnen een gemotiveerd verzoek tot dispensatie indienen bij het bestuur van FNV In Beweging.

Fondsen

In de financiële structuur zal gebruik worden gemaakt van drie typen fondsen. Het gaat om:

I. Het Weerstandsfonds

Er blijft een weerstandsfonds als ondersteuning van het gecoördineerd arbeidsvoorwaardenbeleid, waaraan alle sectoren/eenheden die CAO's afsluiten per definitie bijdragen. Seniorleden en ZZP'ers zijn geen onderdeel van dit fonds en behoeven geen afdracht te doen en hebben dientengevolge ook geen trekkingsrechten. De besluitvorming over het fonds vindt plaats door die parlementsleden van die sectorbonden die deelnemen in het Weerstandsfonds. De bijdrage bedraagt in 2013 € 1,40 per lid per jaar.

II. Het Actiefonds

Er komt een algemeen actiefonds waaraan alle leden bijdragen; dit fonds is bedoeld voor acties in het algemeen vakbondsbelang en wordt gefinancierd vanuit de totale afdracht. De bijdrage bedraagt in 2013 € 0,65 per lid per jaar.

III. Het Investeringsfonds

Er komt een investeringsfonds met als oogmerk initiatieven en projecten ter versterking van de vakbeweging en verhoging van de organisatiegraad te ondersteunen, dat als flexibel model wordt vorm gegeven:

- a. er kan gestart worden met deelname door een beperkt aantal verenigingen;
- b. in beginsel hebben alleen die eenheden die bijdragen ook trekkingsrechten;
- c. anderen dan deelnemers (bijvoorbeeld netwerken) kunnen project voorstellen indienen;

Essentie van het investeringsfonds is dat sprake is van vrijwillige bijdrage. De besluitvorming over het fonds ligt bij de bonden en sectoren die bijdragen.

Voor alle fondsen geldt dat verantwoording wordt afgelegd aan het relevante deel van het ledenparlement.

De reglementen van de genoemde fondsen zijn als bijlage opgenomen.

Besluit

Het congres wordt gevraagd in te stemmen met:

- het afleggen van financiële verantwoording over de inzet van de contributiegelden voor de taken van FNV-vereniging voor alle sectoren (het zogenaamde kernpakket).

Voor het overige wordt geen besluit gevraagd. Deze afspraken zijn reeds gemaakt en vastgelegd.

11. Toetredingscriteria

Toetredingscriteria zullen nog nader ontwikkeld worden.

Besluit:

Er wordt geen besluit gevraagd.

12. Veranderplan, flankerend beleid

Voor het slagen van FNV In Beweging is het van belang dat een nieuwe cultuur en nieuw leiderschap ontstaan. De verandering slaagt als actieve meewerkende leden en medewerkers van FNV In Beweging vanuit de normen, waarden en overtuigingen van FNV In Beweging hun bijdrage leveren om de intenties en ambities van FNV In Beweging waar te maken

Al eerder is vastgesteld dat 'veranderen door doen' binnen FNV In Beweging de meest effectieve veranderstrategie lijkt. Dat betekent echter niet dat het zonder flankerend beleid kan.

Voor het toekomstig functioneren van FNV In Beweging gaat een set van leidende principes opgesteld worden (normen, waarden, overtuigingen, doelstellingen). Om van FNV In Beweging een succes te maken is het van belang dat deze leidende principes ook de basis vormen van het dagelijks handelen van iedereen die bij de vakbeweging betrokken is. Om dit doel te bereiken is het nodig dat op zo kort mogelijke termijn wordt gerealiseerd:

- a. urgentiebesef bij alle betrokkenen dat gedrag en stijl aangepast moeten worden;
- b. een breed draagvlak voor de veranderingen;
- c. een aantal eerste korte-termijn successen;
- d. verankering van het veranderproces in FNV In Beweging (langere termijn).

Gedrag en Stijl 2.0 krijgt alleen betekenis door zichtbaar gedrag van de leden van die organisatie. De ervaring leert dat voorbeeldgedrag het meest effectief is bij het implementeren van een cultuurverandering. Dit legt een grote verantwoordelijkheid bij alle bestuurders en kaderleden (cultuurdragers) binnen FNV In Beweging. Nieuw leiderschap is noodzakelijk om de cultuurwaarden uit te dragen. Vanwege de voorbeeldfunctie, het uitdragen van de strategie, om te motiveren en om ruimte te scheppen, om samen te werken en om resultaten te boeken. Dat past ook bij het creëren van een werkomgeving waar solidariteit, samenwerking en collegialiteit kunnen groeien in het belang van leden en medewerkers.

Gedrag en stijl kan verbeterd worden, als ook de organisatie hier ruimte voor geeft. Hiervoor is het noodzakelijk dat:

- er een duidelijke visie is die een eenduidige richting geeft en energie kan vrijmaken;
- een juiste structuur wordt opgebouwd die houvast geeft;
- het veranderingsproces wordt gebruikt om de handen op elkaar te krijgen voor de beoogde cultuurverandering;
- inzichtelijk wordt gemaakt wat de gemeenschappelijke normen en waarden zijn om zo individuen mee In Beweging te krijgen;
- weerstand serieus wordt genomen. Dit is vaak een uiting van betrokkenheid. Communicatie en een open structuur maken dit mogelijk.

Deze punten zijn ook van belang ten behoeve van de gewenste uitbreiding van FNV In Beweging met andere, niet voormalige FNV bonden.

In dat kader is een plan van aanpak ontwikkeld dat voorziet in een aantal concrete actielijnen die er voor gaan zorgen dat de verandering in gedrag en stijl in gang wordt gezet. Van deze actielijnen zijn verder uitgewerkt en voor vervolgstappen beschikbaar. De actielijnen zijn:

- het opstellen en implementeren van een gedragscode voor de gehele FNV In Beweging;
- opstellen van een gedeeld waardenprofiel van FNV In Beweging. Welke waarden delen we als uitgangspunt en in welke waarden schuilt juist de kracht van onze diversiteit;
- gedragscode en waardenprofiel verankeren in het HRM-beleid van de vakbeweging (werving en selectie, beoordeling, scholing, mobiliteit, projectmatig werken etc.);
- opzetten FNV-academie voor medewerkers voor de verdere ontwikkeling van kennis en vaardigheden, maar ook om gedrag en stijl te incorporeren;
- gedrag en Stijl 2.0 implementeren als basis van onze communicatie (pers, social media etc);
- de nieuwe gedragscode en waardenprofiel vertalen naar de fysiek werkomgeving en interne omgangsvormen;
- gedrag en stijl 2.0 moet de basis worden voor leiderschap (cultuurdragers) binnen de vakbeweging. Er wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van bestuurders en managers en zij worden in hun functioneren hier expliciet op beoordeeld;
- opstellen van een programma waarin voorbeeldgedrag rond normen en waarden actief worden beloond.

De stuurgroep stelt voor dit onderwerp vanaf januari 2013 handen en voeten te geven door de geschetste actielijnen een plek te geven in het ontwikkeltraject van FNV In Beweging.

Besluit

Het congres wordt gevraagd in te stemmen met:

- Het opstellen en implementeren van een gedragscode voor de gehele FNV In Beweging;
- Opstellen van een gedeeld waardenprofiel van FNV In Beweging;
- Het verankeren van een gedragscode en waardenprofiel in het HRM-beleid, communicatie en leiderschap;
- Het opzetten van een FNV-academie voor medewerkers.

Stuurgroep FNV In Beweging

16 januari 2013